

Sætning

Lad andengradspolynomiet være givet ved

$$f(x) = ax^2 + bx + c$$

hvor $a \neq 0$ og a, b og $c \in \mathbb{R}$.

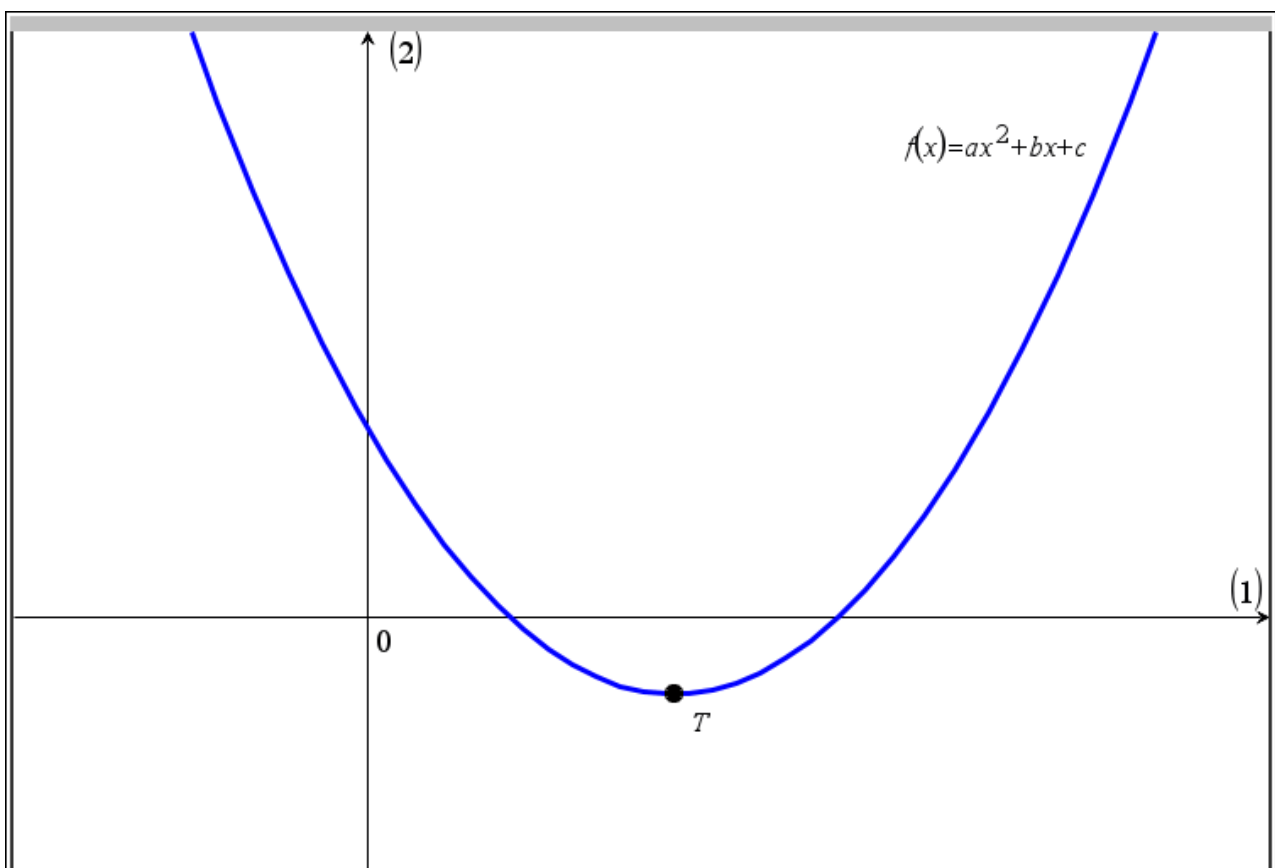
Det gælder da at toppunktet for andengradspolynomiets graf er givet ved

$$T\left(\frac{-b}{2a}, \frac{-d}{4a}\right)$$

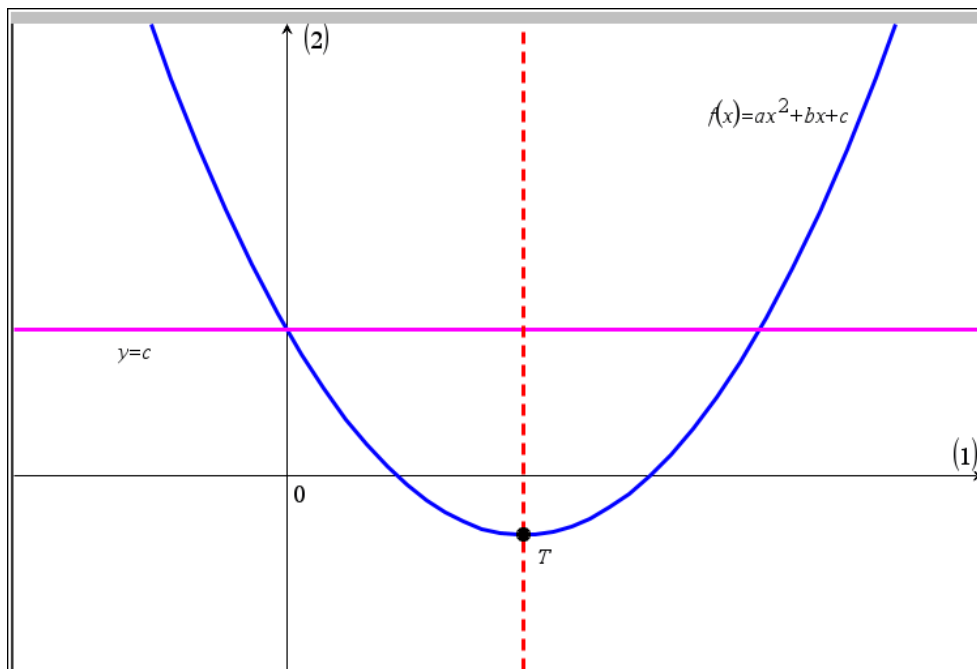
hvor d er diskriminanten som er givet ved $d = b^2 - 4ac$

Bevis

Betragt grafen for andengradspolynomiet, som vises her. Toppunktet er markeret ved punktet T .

Betragt nu linjen $l: y = c$, som er indtegnet på figuren her. Noter også at symmetriaksen for parabelen vises med en rød stiplede linje.

Det gælder, at det er to skæringspunkter mellem grafen for f og linjen l . Man kan bestemme førstekoordinaten for de to punkter ved at løse ligningen $f(x) = c$, hvilket giver os en andengradsligning, der løses som følger.

$$\begin{aligned} f(x) &= c \\ ax^2 + bx + c &= c \\ ax^2 + bx &= 0 \\ x(ax + b) &= 0 \\ x = 0 \vee ax + b &= 0 \end{aligned}$$

Det giver de to løsninger:

$$x = 0 \vee x = \frac{-b}{a}$$

Det giver at linjen skærer grafen for andengradspolynomiet i punkterne $(0, c)$ og $(\frac{-b}{a}, c)$. Da grafen for andengradspolynomiet er symmetrisk, konstaterer vi, at førstekoordinaten for toppunktet er givet ved

$$x_T = \frac{1}{2} \left(\frac{-b}{a} \right) = \frac{-b}{2a}$$

Nu bestemmes andenkoordinaten for toppunktet trivielt ved at konstatere at:

$$\begin{aligned}y_T &= f\left(\frac{-b}{2a}\right) = a\left(\frac{-b}{2a}\right)^2 + b\left(\frac{-b}{2a}\right) + c \\&= a\left(\frac{b^2}{4a^2}\right) - \frac{b^2}{2a} + c \\&= \frac{b^2}{4a} - \frac{b^2}{2a} + c \\&= \frac{b^2}{4a} - \frac{2b^2}{4a} + \frac{4ac}{4a} \\&= \frac{-b^2 + 4ac}{4a} \\&= -\frac{(b^2 - 4ac)}{4a} \\&= \frac{-d}{4a}\end{aligned}$$

Dermed konstaterer man at toppunktet for andengradspolynomiet er givet ved

$$T\left(\frac{-b}{2a}, \frac{-d}{4a}\right)$$

■